

CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO NĂNG LỰC CỦA CỤC THỐNG KÊ TỈNH BÌNH DƯƠNG

*Ngô Văn Mít**

Tóm tắt:

Thực hiện Chiến lược phát triển Thống kê Việt Nam giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2030, nhằm nâng cao năng lực về hoạt động thống kê tại đơn vị, Cục Thống kê tỉnh Bình Dương thực hiện nhiều biện pháp đồng bộ và đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ, cụ thể như sau:

1. Kết quả chủ yếu

(1) Hoàn thiện thể chế, khuôn khổ pháp lý và cơ chế điều phối các hoạt động thống kê

Sau khi Luật Thống kê được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam thông qua ngày 23/11/2015 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2016. Cục Thống kê đã tham mưu trình UBND tỉnh ban hành Chỉ thị số 08-CT/UBND ngày 03/5/2017 về việc triển khai thực hiện Luật Thống kê năm 2015 và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Thống kê trên địa bàn tỉnh Bình Dương; đồng thời ban hành các văn bản có liên quan. Theo đó, Cục Thống kê đã ban hành kế hoạch, văn bản để chỉ đạo tổ chức triển khai thực hiện trên địa bàn, đồng thời báo cáo kết quả thực hiện cũng như tuyên truyền, phổ biến cho toàn thể công chức, người lao động trong cơ quan được biết và thực hiện.

(2) Nghiên cứu ứng dụng phương pháp luận thống kê tiên tiến

Cục Thống kê tỉnh thường xuyên nghiên cứu phương pháp luận thống kê mới theo tài liệu hướng dẫn của Tổng cục Thống kê.

(3) Đổi mới, hoàn thiện và nâng cao chất lượng hoạt động thu thập thông tin; ứng dụng, phát triển công nghệ thông tin và truyền thông trong hoạt động thống kê

Hàng năm, Cục Thống kê triển khai thực hiện các cuộc điều tra và tổng điều tra thống kê theo chương trình, kế hoạch công tác hàng năm của Tổng cục Thống kê giao. Công tác thu thập thông tin đã từng bước áp dụng công nghệ hiện đại như: Nhập tin trực tuyến điều tra: Nông nghiệp, Xây dựng, Vốn đầu tư, Lao động việc làm, Biến động dân số...; áp dụng điều tra CAPI (thay thế hoàn toàn phiếu điều tra giấy bằng phiếu điện tử) trong cuộc điều tra lao động và việc làm, điều tra giá tiêu dùng, thử nghiệm web-form (phiếu điều tra trực tuyến) trong điều tra doanh nghiệp năm 2020; đặc biệt, áp dụng điều tra CAPI trong Tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019. Từ đó, chất lượng và độ tin cậy về mặt số liệu ngày càng được nâng cao, đáp ứng kịp thời về thời gian và chất lượng.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác nghiệp vụ được Cục Thống kê sử dụng trong việc xử lý tổng hợp báo cáo tháng, quý, năm và trong các cuộc điều tra thống kê. Đã khai thác và sử dụng tốt tất cả

* Cục trưởng Cục Thống kê tỉnh Bình Dương

➤➤➤ THÔNG KÊ VÀ CUỘC SỐNG

các phần mềm điều tra do Tổng cục Thống kê cung cấp, đảm bảo yêu cầu nhập tin và xử lý thông tin các cuộc điều tra theo phần mềm riêng. Hiện nay, Cục Thống kê đã triển khai phần mềm quản lý văn bản, hồ sơ công việc và một số nội dung về ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác văn phòng cho công chức, người lao động Văn phòng Cục và các Chi cục Thống kê cấp huyện theo qui định của Tổng cục Thống kê.

Cục Thống kê đã xây dựng kế hoạch công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền kiến thức thống kê, kịp thời phổ biến Luật Thống kê năm 2015 đến các cấp, các ngành, cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân trên địa bàn tỉnh: Tổ chức Hội nghị phổ biến Luật Thống kê và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật đến các đồng chí là đại diện Lãnh đạo sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh; phát hành 1.500 quyển Sổ tay tuyên truyền (Sổ công tác) kết hợp phổ biến thông tin thống kê... Tuyên truyền Đề án Đổi mới quy trình biên soạn GRDP, sự giống nhau và khác nhau giữa GDP bình quân đầu người và thu nhập bình quân đầu người/tháng...

(4) Đổi mới, hoàn thiện nâng cao chất lượng hoạt động xử lý, tổng hợp và phổ biến thông tin thống kê

Hàng năm, Cục Thống kê tỉnh Bình Dương đã ban hành lịch phổ biến thông tin thống kê, công bố và phổ biến các sản phẩm thống kê chủ yếu như: Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội (tháng, quý, 6 tháng, 9 tháng, năm), báo cáo chính thức, kết quả các cuộc điều tra, niên giám thống kê... trên Trang thông tin Thống kê - Trang thành phần của Cổng thông tin điện tử tỉnh Bình Dương (địa chỉ truy cập: <http://thongke.binhduong.gov.vn>), đây là trang chính thức của Cục Thống kê được

chính thức ra mắt ngày 19/9/2017. Sau hơn 2 năm hoạt động, Trang thông tin thống kê của Cục Thống kê tỉnh Bình Dương đã thu hút gần 320.000 lượt truy cập của các đối tượng nghiên cứu, sử dụng.

Giao diện trang thông tin Thống kê tỉnh Bình Dương

(5) Đẩy mạnh phân tích và dự báo thống kê

Nâng cao chất lượng, nội dung các báo cáo tình hình kinh tế - xã hội tháng, quý, năm; thực hiện phân tích báo cáo chuyên đề theo chương trình kế hoạch công tác của Tổng cục Thống kê như: Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội tỉnh Bình Dương giai đoạn 2016-2018... Từ đó, chất lượng thông tin thống kê được nâng dần, giúp cho cấp ủy, chính quyền địa phương đánh giá đúng kết quả thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, đề ra các giải pháp chỉ đạo sát với thực tế và hoạch định các chủ trương, chính sách phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

(6) Phát triển nhân lực làm công tác thống kê

Công tác đào tạo, bồi dưỡng công chức của Cục Thống kê được quan tâm thông qua việc sắp xếp, tạo điều kiện khuyến khích cho công chức dự học các lớp chuyên môn nghiệp vụ như lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác thống kê chương trình thống kê viên, thống kê viên chính; lớp cao cấp, trung cấp lý luận chính trị; lớp bồi dưỡng kỹ năng,

nghiệp vụ tiếp công dân, xử lý đơn thư và giải quyết khiếu nại, tố cáo; lớp tập huấn Luật quy hoạch; ngoại ngữ, tin học...;

Hiện nay có 91 xã, phường, thị trấn đều bố trí chức danh công chức Văn phòng - Thống kê để thực hiện công tác văn phòng, công tác thống kê.

(7) Tăng cường cơ sở vật chất và huy động các nguồn lực tài chính phục vụ hoạt động thống kê

Cục Thống kê tỉnh Bình Dương đã được Tổng cục Thống kê phê duyệt thiết kế bản vẽ thi công và dự toán xây dựng công trình xây dựng trụ sở Cục Thống kê tại Trung tâm hành chính tập trung của tỉnh. Hiện nay đơn vị đang tiến hành thi công và phối hợp cùng Ban Quản lý dự án Viện Quy hoạch phát triển đô thị của tỉnh để triển khai các bước tiếp theo đúng trình tự trong đầu tư xây dựng xây dựng cơ bản, dự kiến đến tháng 5/2020 công trình sẽ hoàn thành và đưa vào sử dụng.

2. Tôn tại, hạn chế và nguyên nhân

Bên cạnh những kết quả đạt được nêu trên, cơ quan Cục Thống kê tỉnh Bình Dương còn một số mặt còn tồn tại, hạn chế như sau:

- Báo cáo phân tích tình hình kinh tế - xã hội hàng tháng, quý, 6 tháng, 9 tháng, năm, còn tập trung vào việc mô tả, diễn giải số liệu ít trình bày infographic, chưa có phân tích chuyên sâu, dự báo thống kê ngắn hạn và báo cáo phân tích thống kê theo chu kỳ 03 năm, 05 năm, 10 năm.

- Đội ngũ công chức thống kê của địa phương tuy đã được củng cố, đào tạo bổ sung, song so với yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn hiện nay còn thiếu và yếu, trong những năm gần đây công chức cơ quan Cục Thống kê luôn thiếu 15-20% so với chỉ

tiêu biên chế công chức được Tổng cục Thống kê giao hàng năm.

- Người làm công tác thống kê ở các Sở, ban, ngành của Tỉnh chủ yếu là kiêm nhiệm và thường xuyên được luân chuyển sang thực hiện công tác khác; việc sắp xếp lại cơ cấu tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế theo Nghị quyết của Đảng, do vậy rất khó tổ chức các lớp huấn luyện nghiệp vụ thống kê cho đội ngũ này.

Đối với công chức Văn phòng - Thống kê xã, phường, thị trấn, trong điều kiện đặc thù của Bình Dương nhiều xã, phường, thị trấn có quy mô hàng trăm nghìn dân, công việc của địa phương rất nhiều nên công chức Văn phòng - Thống kê hầu hết dành thời gian cho công việc văn phòng của Ủy ban nhân dân, Đảng ủy xã; còn thời gian dành cho công tác thống kê rất ít.

3. Nhiệm vụ và giải pháp

Để tiếp tục nâng cao năng lực thống kê trên mọi lĩnh vực, Cục Thống kê tỉnh Bình Dương cần tập trung vào những nhiệm vụ và giải pháp dưới đây:

Thứ nhất, tăng cường công tác tuyên truyền về Luật Thống kê năm 2015, củng cố và đẩy mạnh hoạt động thanh tra thống kê, bảo đảm các hoạt động thống kê trên địa bàn tỉnh được thực thi theo đúng pháp luật; định kỳ đánh giá kết quả triển khai thực hiện Luật Thống kê và các văn bản pháp lý có liên quan.

Thứ hai, đẩy mạnh nghiên cứu ứng dụng phương pháp luận thống kê mới và các quy trình thống kê tiên tiến, hiện đại, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động thống kê. Đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động thu thập thông tin thống kê theo hướng dẫn của Tổng cục Thống kê.

➤ ➤ ➤ THÔNG KÊ VÀ CUỘC SỐNG

Thứ ba, triển khai Kế hoạch thực hiện Bộ tiêu chí chất lượng thống kê nhà nước đến năm 2030 ban hành theo Quyết định số 01/2019/QĐ-TTg ngày 05/1/2019 của Thủ tướng Chính phủ.

Thứ tư, tiếp tục thực hiện Đề án ứng dụng Công nghệ thông tin - truyền thông trong Hệ thống thống kê nhà nước giai đoạn 2017-2025, tầm nhìn đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Bình Dương (Quyết định số 58/QĐ-UBND ngày 09/01/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Dương).

Thứ năm, đổi mới và hoàn thiện hoạt động xử lý, tổng hợp và phổ biến thông tin thống kê. Đẩy mạnh hoạt động phân tích và dự báo thống kê. Tập trung triển khai thực hiện các phân tích và dự báo thống kê ngắn hạn; đồng thời tăng cường và nâng cao chất lượng phân tích kết quả các cuộc điều tra, tổng điều tra thống kê và phân tích tình hình kinh tế - xã hội theo chu kỳ 03 năm, 05 năm, 10 năm.

Thứ sáu, bảo đảm tốt nhất thông tin kinh tế - xã hội định kỳ và đột xuất phục vụ sự lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của lãnh đạo Đảng và chính quyền các cấp trong việc đánh giá, dự báo tình hình, hoạch định chiến lược, chính sách, xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và đáp ứng tốt nhu cầu thông tin thống kê cho các đối tượng dùng tin; trước hết là phục vụ việc giám sát, đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương giai đoạn 2016-2020; xây dựng một số chỉ tiêu chủ yếu về kinh tế - xã hội - môi trường của địa phương giai đoạn 2021-2025; tham gia Ban chỉ đạo, Tổ giúp việc cho Ban chỉ đạo lập Quy hoạch tỉnh Bình Dương giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050;

Tổ chức họp báo công bố số liệu 6 tháng đầu năm 2020 và năm 2020 theo chương trình kế hoạch công tác và điểm thi đua năm 2020 của Tổng cục Thống kê.

Thứ bảy, tăng cường hướng dẫn nghiệp vụ thống kê cho công chức làm công tác thống kê xã, phường, thị trấn và các Sở ngành của Tỉnh; thường xuyên chăm lo củng cố bộ máy tổ chức Thống kê từ tỉnh đến huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, chăm lo đào tạo bồi dưỡng nghiệp vụ, lý luận chính trị, quản lý Nhà nước, ngoại ngữ, vi tính bằng nhiều hình thức đào tạo khác nhau để có đội ngũ công chức thống kê địa phương, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong thời kỳ mới.

Thứ tám, tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, thực hành tiết kiệm, phòng chống lãng phí, tham nhũng; thực hiện tốt quy chế làm việc, quy chế dân chủ ở cơ sở, xây dựng nội bộ cơ quan đoàn kết, trong sạch, vững mạnh ổn định và phát triển. Đẩy mạnh việc thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; khơi dậy lòng tự hào, yêu ngành, yêu nghề của công chức, người lao động trong cơ quan Cục Thống kê tỉnh Bình Dương.

Tài liệu tham khảo:

1. Cục Thống kê tỉnh Bình Dương (2018), *Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội tỉnh Bình Dương giai đoạn 2016-2018*;
2. Thủ tướng Chính phủ (2010), *Quyết định số 1803/QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược phát triển Thống kê Việt Nam giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2030*;
3. Tổng cục Thống kê (2020), 'Kết quả công tác năm 2019 và phương hướng nhiệm vụ năm 2020', *Báo cáo trình bày tại Hội nghị triển khai kế hoạch công tác và tập huấn phương án điều tra doanh nghiệp năm 2020*, ngày 6-7/1/2020.